

I dag

FOLKAFLOKKURIN OG — NATO.

Ílla á holdum komin roynir fólkaflokkurinn nú at krúpa undan ábyrgdini í sambandi við NATO-málið; men neyvan fer at roynast væl, tí tað var júst undir fólkaflokkstýrinum, at samráðingarnar fóru fram um hesa bygging, og sáttmáli undirskrivaður.

Nú krevur fólkaflokkurinn, at allar avgerðir í hesum máli skulu leggjast fyri tingið; men sjálvur gjørdur teir tað ikki, tá teir góvu sitt vælsignisi til NATO-byggingina.

ER nakað mistak gjørt í NATO-málinum, er ábyrgdin fólkaflokksins. Tað nýtast teimum einki, at teir nú í blóðum, á politiskum fundum ella á tingi royndu at tveita ábyrgdina á aðrar, allarmínst javnaðarmenn, ið als ikki vóru í landsstýrinum, tá NATO-sáttmálin varð gjørdur.

ÁBYRGDIN er og verður fólkaflokksins, ið sat við meiráluta í landsstýrinum, tá NATO-málið var avgjørt.

SOSIALURIN Viðmerkingar

LEFONIN

Tingakrossur skrávar um telefonverk og tær 3 kanningarnevndirnar frá Danmark, ið verið hava her seinastu 10 árinum fyri at kanna verkið og rakstur tess. Hóast alt hóvastákið er lítið og einki komið burtur úr, og blaðið heldur tí, at nú er best at gera »sum í Danmark« og leggur aftrat:

»Hvi ikki leggja hesa samferðslugrein — telefonverkið — á privatar hendur — sum í Danmark.«

Stórir partur av telefonini í Danmark er á privatum hondum. Um eitt ár gongur konsessiónin hjá hesum feløgum út, og menn hava borið uppá mál, at staturin skal yvirtaka telefonverkin.

Tað er rætt, sum Krossur sigur, at hetta ætlandi verður av ongum; men blaðið nevnr ikki orsøkirnar.

Veruleikin er tann, at sjálvst hjá hesum privatu feløgnum eru brekini so stór og útbýggingin so nógv í afturhond, at stjórnin heldur tað ikki vera ráðiligt at yvirtaka hetta ovurðýra verk við ovurðýrum ábótum fyri hond.

Tjóðveldisflokkurinn, ið manna millum verður hildin í stórarí afturgongd, sigur seg vilja rita navn sitt í soguna við at taka landgrunnin. 14. september skrávar:

»Soguliga verkevni hans verður at gera Føroyar frælsar og at gera Fø-

oyar stórrí og tað er til tess at virka fyri hesum hovuðsendamáli, at vit biðja um stuðul veljaranna.

TAÐ ER VERULEIKI

AT tjóðveldisflokkurinn er einasti flokkur her á landi, ið hevur sagt tað vera stevnu sína at herúðgva Føroyar, at áleggja ungum Føroyingum herskyldu og síðan at sáttmálalinda Føroyar hernaðarlaga við einahvorja stórrí samgongu av fremmandum tjóðum.

AT sammett við listarsamkomur, sjálvboðna undirvísing, politiskar fundir, ja, sjálvst biografir, so er tað kortini kirkjan, ið samlar flest fólk.

AT teir 37 sjónleikirnir hjá Shakespear nú verða tiknir uppá grammofonpláður. Amerikanski felag skipar fyri, men sjónleikarnir eru enskir.

AT amerikanskur bátasmiður hevur gjørt bát úr alumínium við jettmotori, og at hesin kann sigla 480 km um timan.

AT í Sovjet selja teir nú skóvningsur, ið ganga við el-megi; battarið vegar 2 gr og skal bert loðast einaferð um árið.

AT um stuuta tíð verða teir lidnir at seta maskinurnar í heimsins fyrsta atomdrívna handilsskip.

*

adrir SIGA:

Í sambandi við NATO-málið skrávar Marius Johannesen um tjóðveldisflokkinn og hansara stóðu:

»Tjóðveldisflokkurinn var her sum altíð einans eftir at fáa rumbul í. Líka leggja teir í, hvortu lagu Føroyar og Føroya fólk fær. Einasti áhugi, teir hava fyri landi og fólki okkara, er, hvussu teir best kunnu nýta tey í teirra negatívu niðurbrotningar- og rumbul-politikki.«

*

VISINDAMENN halda, at nú er stundin komin at fáa samband við fólk á øðrum planetum og øðrum sólssystemum, ið liggja smá 9 ljósár burturi. Ogjorligt verður at nýta orð. Ætlanin er tí at byrja við teknum, fyrst við $1 + 2 = 3$ og so halda áfram til hin hægra algebrainu. Við teimum teknisku tølum, mannaættin ræður yvir í dag, skuldi borið til at fingið svar aftur um 17 ár.

*

KOMMUNISTARNIR eru í stóðugari afturgongd í donsku fakfelagsrørsluni; meðan javnaðarmenn stig fyrst stig vinna leiðsluna í feløgnum. Eitt yvirlikt yvir 202 fakfelag við 239.199 limum visir, at av stjórnarlimum eiga javnaðarmenn 1411, harav 176 formenn kommunistar 80, harav 12 formenn Aksel Larsen 37, harav 8 formenn Uttanflokka 79, harav 6 formenn

*

RUSSAR brúktu í 1960 10 pst. meira mjólk og 8 pst. fleiri egg enn í 1959. Hetta brúkið vildi ætlandi verið stórrí, tí sjálvur Khrushchev leikar óður og sigur, at tað er skilaleyst sum landbúnaðurin er í afturhond í mun til tað, ið ásett varð í 7 ára ætlanini.

EINA sunna sál, ein sunnan kropp og eina tjókka teknibók vildi USA havt í dag, um ikki Eisenhower við sínum afturhaldspolitikki hevði forðað ollum væla ferðarframstigum, siga konir menn. Um USA ikki skal fara aftur um Sovjet, er neyðugt at gera munandi tiltøk at bota uppá tey mongu brekini, tí USA hevur ikki ráð til at hava 7 pst. arbeiðsloysi ella eina stálframleiðslu í hálvari ferð. Undir Eisenhower kom alt í afturhond, skúlar, vegir, uppdyrking og sosialar ábótur.

Kennedy hevur longu lagt til brots fyri at bota um viðurskiptini; logaruppskot eru lögð fyri tingið og onnur í umbúna.

*

GRÖNLAND. Oljubrúkið í Grönlandi er alsamt hækkanði. Bert í tíðarskeiðinum 1955—58 óktisk brúkið av bensin og solarolju ávikavist við 45,5 og 50 pst. í Julianehab skulu teir nú byggja stórar goymslur, og Grönlandsráðharrin hevur biðið um 1,5 milj. kr. til hetta endamálið. Goymslurnar skulu nú verða so stórar, at tað ikki verður neyðugt at flyta olju til Grönlands meir enn einaferð um árið. Oljugoymslurnar í Føroyingahavnini verða tí framvegis hovuðsgoymslurnar.

*

VATNTROT. Nógvar miljónir menniskjur kring um í heiminum ganga sjúk ella doyggja á ungum árum, tí tey annaðhvørt fáa ov lítið vatn ella ov ringt vatn. Í Suðurasiu líva 80 pst. av 580 milj. menniskjum úti á landinum. Í Indiu eru 500.000 landsbýir, og bert tað, at latið hvønn av hesum fingið ein lítlan brunn við einari hondpumpu, so fólk fekk reint drykkju-

vatn, vildi kostað nærum 500 milj. kr.

*

TORSKAKRIGGIÐ. Bretskir fiskimenn hava á fundi í Grimsby kravt av stjórnini, at hon annaðhvørt fær í lag eina skjóta og endaliga loysn av fiskimarkstríðinum við Ísland ella eisini sendir herskip at verja trolararnar, tí — sum formaður skiparanna, Dennis Welch, sigur — fiskimenn vilja hava vissu fyri, at teir einki missa av várfiskiskapinum undir Íslandi.

*

DANSKT. Í Danmark verða hvønn dag fidd 205 børn, 96 pór verða vidd, 17 frískild, 111 fólk doyggja. Talaðar verða 3,4 milj. telefonsamtalur, skrivað verða 1,5 milj. brov og send verða 12 tús. telegrammir. Hvønn dag roykja danir 12 milj. sigarettir, 60.000 sigarir og 1,8 milj. seruttir. 140.000 fólk eru í biograf. Teir drekka 2,5 milj. bajaranar og 14,3 milj. koppar av kaffi. 3 fólk taka seg sjálvan av døgum, 5. hvønn dag fellur 1 fólk fyri morderahond og hvønn dag henda 95 ferðsluvánlukkur, harav 4 orsakaðar av rúsdrekka.

*

SALAZAR, einræðsharri Portugals, byggir valdsmeigi sína á kirkjuna, herin og ein rættuliga lítlan flokk av ríkmonnum — 10 pst. av fólkinum í alt. Tað vóru hesar umstøður, ið gjørdur, at portugísar í útlegd við Galvao á odda tóku ferðamannaskipið »Santa Maria« — fyrsta stigði á leiðini til frigering Portugals undan Salazarr stýrinum.

*

»KATOLSK UGEBLAD« endurtekur eitt pávaskriv frá 1448, har tað m. a. verður sagt um norðbúgvarnar, ið búsettast í Grönlandi:

»Mong av teimum óeydnismenniskjunum, ið óivað vóru nógv harðbálin at

gøla trælaokið, og sum orsakað av teirra kroppsliga megi vildu verið frálíkt at tænt teirra harrum, vórðu drigin burtur sum fangar av barbariskum fólki frá teimum heidnu ströndunum nærhendis.«

*

NÁTTKLUBBAR. Tá erkabispurin av Canterbury var á vitjunarferð í New York, hevði blaðmaður samroðu við hann og dagin eftir stóð við stórum stavum á forsiðuni í blaði hansara:

»Fyrsti spurningur erkabispisins: Eru nakrir náttklubbar í New York?«

Hetta ljóðaði ikki heilt væl; men sannleikin var tann, at blaðmaðurin hevði spurt:

»Hvat halda tygum um náttklubbar í New York?«

Erkabispurin hevði svarað við at seta blaðmanninum henda spurning afturimóti:

»Eru náttklubbar í New York?«

*

Tá Eisenhower fyrst 8 árum síðan gjørdist forseti, valdi hann sær kendar og ríkar menn til medarbeidarar. Hin 10. var blíkksláari og gjørdist arbeiðsráðharri, men fór skjótt frá. So søgdu demokratarirnir, at Eisenhower hevði valt sær »9 miljónar og ein blikk-

sláara.« — Í stjórn Kennedys er bert ein miljónarur — Kennedy sjálvur. 9 av røðarrunum eru ókendir menn, meðan hin 10. er bróður Kennedys. Nú siga republikanarar: »Stjórn Kennedys er samansett av 9 ókendum og einum bróðuri.«

*

VÆL SAGT: Xantippa var óivað ikki verri enn aðrar kvinnur, men tað kann sjálvandi vera nógv ringt.

*

Eygagmál. Hvussu long skal ein blaðgrein vera, spyr »Ingeniørernes Ugeblad« og svarar:

— Við eini blaðgrein er tað eins og við kjólunum hjá konufólkunum: hon skal vera so long, at hon fevnir yvir alt evnið og so stutt, at áhugin ikki doyri burtur.

*

Tað er betri at læna enn at geva — og tað kostar næstan tað sama.

*

PAUL RAMADIER, fyrrv. franskur fíggjarmálaráðharri, segði einaferð:

— Minir harrar, vit mugu spara — uttan smá til, hvussu nógv tað kostar.

NORÐOYA SPARIKASSI

tf. 5643

stovnaður 1919

tf. 5043

Sparikassin er opin kl. 10—12 og 14—16, leygardag 10—12½.

Lán verða givin móti veð í jørð og bygningum.

Renta av innskoti er 3½ % p. a. og av innskoti uppá uppsøgn 4 % p. a.